

3/9

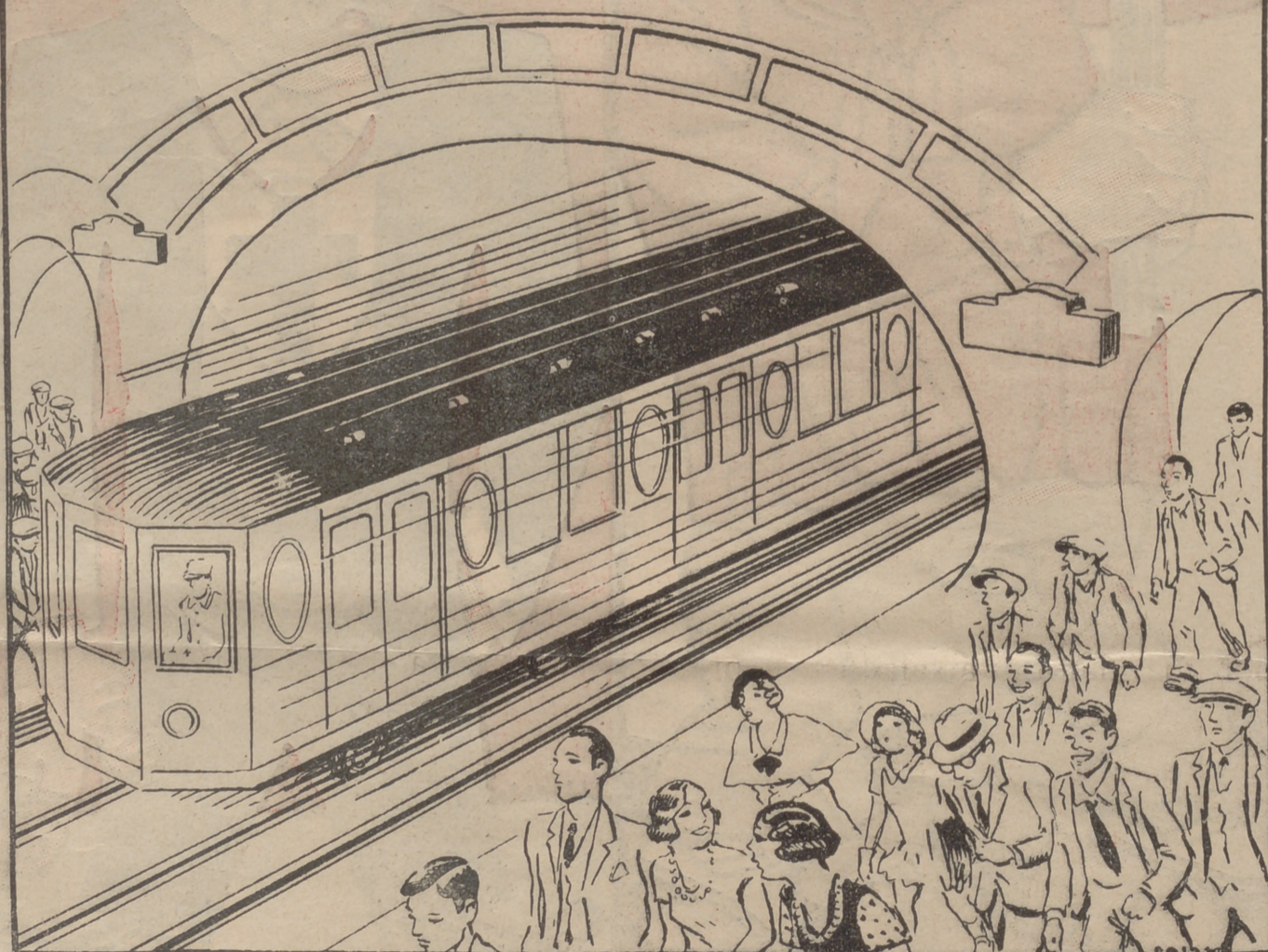
LA CAMPANA DE GRACIA

Cara i creu

Trenta anys, o la vida d'un obstructor.

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

Any L

18
la
gu
tua
sen
bo
arr
ord
cos
vo
per
par
en
ner
gov
que
sap
cen
de

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÒDIC NACIONALISTA D'ESQUERRA

EDITORIAL

Hem celebrat dignament l'aniversari de la data de l'onze de febrer de 1873, en què fou proclamada la primera República espanyola. I hem tingut la joia de commemorar-la en plena afirmació de la segona República. Prenuem, ara, com a models que ens serviran de gran lliçó, les vides i les actuacions dels polítics heroics d'aquells dies. No farem comparacions, car ens semblen inútils. Han canviat els temps, i els homes també. Caiguts els borbons, aleshores, no s'anà directament a la proclamació de la República. Per arribar-hi, calgué passar per un rei estranger, que abdicava en veure el desordre nacional. L'error del general Prim, com tots els errors dels militars, costà molt car a la nació. La República, en 1873, vingué fatalment, per una votació parlamentària. La segona República, en canvi, ha nascut de les urnes, per una majoria aixafadora, expressió democràtica, de la voluntat dels espanyols. Pensem, també, que la primera República morí per manca d'energia en els polítics dirigents. D'ençà que el món és món, només hi ha una manera eficaç de governar: governant. I atenent-se a totes les conseqüències del govern actiu. Serveixi això d'experiència als republicans massa angelicals, que confonen la llibertat amb el desordre. La República només serà forta si sap fer-se respectar. Tota veritable República és, per definició, un règim de centre. Defugim, per tant, tota mena d'extremismes histèrics. I ajudem l'obra de govern, amb lleialtat i amb energia.

La unitat sindical

El recent fullet d'Angel Pestanya: «Sindicalismo y unidad sindical», coincideix amb el tema del qual anava a parlar avui. (No fem cap tort als lectors en recomanar-los l'obreta).

L'interessant, però, és que un home com En Pestanya, que de tants anys és un dels polsos de la C.N.T., i està tan lligat amb la nostra vida obrera, iniciï en el seu treball últim un plet tan important com el de la unitat sindical i aconselli que s'estructuri per damunt i al marge dels distints i violentament contraposats idearis obreristes.

Això aplanar el camí. En Pestanya, com un dels homes representatius de la mentalitat obrera catalana, no s'ha col·locat en la posició actual sense solta ni volta ni per un afany d'entremaliadura; ho fa perquè respon a un estat d'opinió entre els medis obrers i sobretot per una necessitat adaptada als temps nous. (Ja hem dit altres voltes que la República determina nous procediments de lluita i, àdhuc, nous principis).

El que escriuix és precisament que la unitat obrera hagi estat el mateix obrer qui l'ha negada; que el crit de Marx: «treballadors, uniu-vos!», els treballadors l'han contradit a tothora. Atabalats, donen arguments en contra de la interpretació materialista o econòmica de la vida social, en dividir-se per principis filosòfics o morals; tot just els qui en aquesta interpretació apuntalen el màxim de raons. En realitat, els obrers han reproduït el símbol bíblic de la Torre de Babel: en superar la vida domèstica i estructurar la vida futura, els homes parlen llengües diferents i no s'entenen.

Ens perd la imaginació. La follia, tanmateix, no és més que l'argument «ad absurdum» dels escolàstics; els idealistes també pateixen allucinacions que pertorben la vida social. De segur que existeix una raó psicològica perquè sigui així, en cas contrari la humanitat no hauria abusat tant del procediment i hauria frenat els seus impulsos. Ens batem com a feres i tot ho destarotem en voler que el pervindre s'acomodi a una recepta que en un deliri hem conjuminat i el primer que cal aconseguir és esdevenir prou forts per a conquerir aquest pervindre.

Perquè, tanmateix, l'obrer ha perdut i està perdent cada dia més les seves forces en lluites intestines. La màxima eficàcia la tenia en la justícia de les seves demandes, però sobretot en el nombre d'afiliats al seu estament. Coordinada a una acció comuna l'obrer hauria pogut desgloriar la seva vida i acció gairebé de tot contacte amb altre element social i constituir un Estat dins un altre Estat. Els sindicats, les cooperatives de tots ordres, haurien desplaçat la vida social i li haurien lliurat d'una manera planera el govern del món. S'ha entretingut, però, en disquisicions filosòfiques i morals. S'ha deixat entabanar per la propensió que tenim els homes a fer-nos la guerra, record de la vida primitiva dels boscos, i ha cercat dins les seves necessitats conseqüències per a barallar-se. Fa anys, en plena Dictadura, recomanavem que engaviessin els principis com a feres rabioses.

Les reivindicacions obreres més immediates són prou decisives per a

canviar el ritme de la civilització. Augments de salaris, disminució d'hores de treball, adsegurances, condicions de dignitat en la seva vida, trenquen en sec i per complet la trajectòria del món burgès i creen un concepte nou de civilització. Si hi afegiu a més la pretensió de regir per ell sol la vida del treball i de la riquesa sense afiligranar-ho a reglamentar el que ha de fer el ciutadà futur des que es lleva fins que s'acotxa, saltem en un altre plànol civilitzat en el qual, quan en siguem mestres, podrem instaurar totes les possibilitats ideals, moltes d'elles ni concebudes ara.

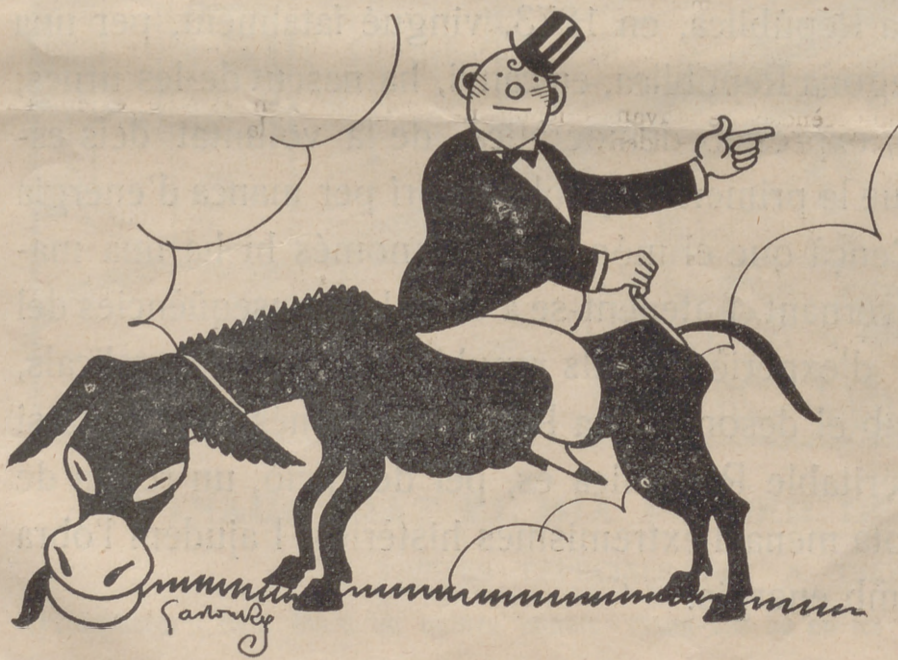
Però el més trist de tot és que, a Catalunya, l'obrer de fet tenia una unitat. La C. N. T. n'era la mestressa; les altres organitzacions obreristes feien una vida migrada com cosa trasplantada i sense vitalitat. Tots els intents d'oposició fracassaven, U. G. T., sindicats catòlics, sindicats lliures; malgrat la vida de la C. N. T. es veïa perseguida per tots els poders oficials els seus enemics morien en flor o feien la viu-viu i només que la viu-viu.

Ha estat precisament la F. A. I., qui ha desfet del tot la C. N. T. La F. A. I. que no ha fet altra cosa, com diu molt bé En Pestanya, que executar les decisions de les assemblees i congressos confederats.

Però és que aquelles decisions eren purament teòriques. I si arrencaven l'acord de l'assemblea, és perquè no tenien cap valor immediat ni determinaven conductes a seguir. Potser més que res no es proposaven els delegats altra cosa que apartar la Confederació de la lluita política i fer-ne únicament un organisme econòmic pensament constant dels nostres obrers. En llur simplicitat s'explica que aprovessin acords en consonància amb l'ideari anarquista perquè li prometien aquest apoliticisme sindical sense relació, però, amb la vida ciutadana nacional.

La F. A. I., amb una simulada pureza, les ha interpretat com un mandat categòric i ha desfet la C. N. T., i amb ella ha desfet la unitat obrera catalana perquè l'apoliticisme que proposaven esdevenia bandera política i de les més eixorques.

Per això és molt d'agrair l'acte de sinceritat d'En Pestanya, el qual ha contribuït a acordar algunes d'aquelles conclusions, en recular en el camí anterior i invitar a la reflexió (tornar a enlairar la bandera de la unitat, imprescindible avui per a obrers, imprescindible avui per a la vida de Catalunya i de la seva grandesa futura.

El partit radical

—Nosaltres, sempre endavant!

J. AIGUADER I MIRO

INTEL·LECTUALISME

Josep Maria López-Picó, poeta màxim de la millor Catalunya actual, acaba de publicar el seu opuscle XXVII, que porta per títol «Assonàncies i evasions». A través del desert de la literatura catalana actual, la publicació d'un nou llibre de Josep Maria López-Picó té el valor d'un pur oasi. Cal esperar cada primer d'any per veure eixir de les premses la seva obra darrera. Obra, en part i en conjunt, d'escriptor normalíssim, que treballa de cara a un futur immortal, prescindint de les miserables anècdotes quotidianes i arronsant-se d'espantes elegants al marge de les cridries desordenadores i els esgarips enervadors. L'obra completa de Josep Maria López-Picó líric, que ara ja edita l'opuscle XXVII, és un dels tresors màxims de la Catalunya universalitzant. Quan la major part de figures i d'actuacions que avui fan tant de soroll s'hagin fòs en la ineficàcia i en el no-res de l'oblit, la sèrie numèrica dels opuscles serà un dels exponents més meravellosos de l'obra intel·lectual del començ del nou-cents. S'ha dit sovint que obres com la de l'autor dels *Opuscles* no arribaran mai a ésser populars. Però d'això caldria parlar-ne. Josep Maria López-Picó, benauradament, no tindrà mai la mesquina popularitat dels mitjos poetes, que si no poguessin veure el seu retrat publicat cada setmana ja no viurien tranquils. No. Josep Maria López-Picó, avui, té ja el seu públic fidel, que el segueix i l'escolta, que l'admira i l'estima, i que en cert sentit li fa, ja en vida, una popularitat gloriosa, com una clara i pura aurèola de respecte. Pocs són els poetes catalans que avui podrien parlar com ell. A mi, personalment, m'ha fet somriure sempre això que el ingenus en diuen la popularitat. I confesso que si jo pogués pensar que algun dia els meus «Ritmes» han d'esdevenir populars, tindria dubtes sobre la qualitat de la meua lírica i sobre la probitat del meu esforç. Josep Maria López-Picó, lluny del «profanum vulgus», va construint el seu elegantíssim edifici líric, indiferent als canvis de temps i a les interpretacions voltàries de la crítica analfabeta que patim. Benaurat ell, que en la puresa cordial i mental troba el premi màxim!

La psicologia lírica de Josep Maria López-Picó és la més rica en matisos de tota la moderna literatura catalana. Qui hagi llegit els vint-i-set opuscles, qui hagi fullejat simplement la seva «Antologia lírica» d'homenatge, destriarà totseguit les evolucions, so-

vint represes, continuades i cancel·lades, d'aquest noble esperit proteic. Hi ha el líric hermètic, que per nosaltres és el millor, fet de voluptats verbals i de sumptuositats espirituals. Hi ha el poeta religiós, que treballa davant la divinitat com un joglar insubornable. Hi ha el líric ciutadà, que reprèn com ningú més, completant-la i enriquint-la, aquesta corda tan característica del Maragall burgès. Hi ha, encara, el recreador dels clàssics, l'home que reprèn Ausies March i Jordi de Sant Jordi, i els situa al centre mateix dels dies que estem vivint. Hi ha, d'una manera fonamental, potser la més característica, el poeta epigramàtic. Josep Maria López-Picó és l'epigramàtic màxim de Catalunya. Hi ha, també, el poeta intel·lectualista, destre en els jocs imaginatius, amb evasions incessants vers els camps abstractes i amb tendència indomitable a confondre l'art i la ciència, la poesia i la filosofia. Encara hi ha el líric acadèmic, lliurat voluptuosament als jocs de la paraula i el concepte, per simple gaudi d'agilitat expressiva. Finalment, hi ha l'home del popularisme, insubornablement hàbil i matisat. I aquest és el cas del seu darrer llibre.

«Assonàncies i evasions» reprèn la vena epigramàtica dels opuscles. En principi, és un llibre de corrandes. Dintre l'obra de l'autor, per tant, cal situar-la en el període que podríem dir-ne de distensió i represa de forces. La seva geografia mental, això que, segons el vocabulari actual, se'n diu la psicologia de la vida de l'intel·lecte, ha davallat aquesta vegada a la comba de decens orogràfic que ben aviat, novament, per impuls natural, haurà de dur-lo a l'alta lírica hermètica i solemne, difícil i senyora, anti-popularista i anti-acadèmica, que és la que nosaltres preferim. «Assonàncies i evasions» és un aplec de corrandes intel·lectualitzades, amb quelcom de reminiscències de «divan» oriental interpretat per un occidental. La part d'orient, tan característica en tota l'obra de l'autor dels «Opuscles», predomina delicadament en aquest llibre. Si ens fessin situar «Assonàncies i evasions» dintre l'obra completa, la posaríem entre els «Epigrammata» i les «Popularitats». Ara, que en cada ratlla, displicentment insinuat només, hi ha el ressò d'un pur intel·lectualisme. Cada dos per tres us salta als ulls la vaga prolongació d'un vers de Valéry, magnífic i subtil. Qualitats principals del llibre: la senyoria i la benestança. Que lluny, les ingenuïtats grosseres d'alguns d'aquests poetas-

tres que ells mateixos es diuen o es fan dir nacionals, i que cada dia, de tan catalans com volen ésser, van semblant-nos més estrangers, i més oblidats! Josep Maria López-Picó, que només és un intel·lectualista a estones, encerta en «Assonàncies i evasions» el to exacte, l'únic to popularista que pot tenir aquesta mena de poesia quan és manipulada per un home intel·ligent. Cap més poeta català modern és capaç, de fer-nos comprendre, com ell, la benestança senyorial, aquest confort domèstic que ens separa del món circumstant i ens dóna una mica més d'augment de dignitat per anar vivint.

Poesia confortable. Lirisme intel·ligent. No sabríem oblidar mai el nom de l'autor quan llegim les seves obres. Jo, que he estimat sempre Josep Maria López-Picó com si em fóss un germà gran amb autoritats semi-paternals, sé perfectament la serenitat incommovible d'aquest home i d'aquest poeta tan profundament inquiet. L'atractiu de la lírica de l'autor dels «Opuscles» vé d'aquesta gran dignitat d'home de llibres, que s'interessa per tots els problemes de l'esperit, però que els resol sempre amb un somriure bondadós, sense enderiar-se massa. Home de passió; però, sobretot, home de comprensió.

«Assonàncies i evasions» és un dels llibres més equilibrats de Josep Maria López-Picó. Els seus 105 poemes curts estan lligats per un fil de llum que n'accentua l'harmonia i que poleix cada pàgina amb un desmai de llum, talment com si fossin les estries d'una marmòrea i elegant columna de marbre rosa. Hi ha, més delicat que mai, aquest suavíssim sentit del paisatge català, que sovint li pren matisacions i patines tremoloses, d'Ile-de-France. Hi ha, molt particularment, una bonhomia casolana, d'artista cultivat, d'home d'experiència, que sap delectar-se en les coses externes sense oblidar mai la terrible eternitat de les lluites internes. Hi ha quelcom de segle XVII francès en la fina voluptat d'aquestes interpretacions ràpides, en les quals la geometria i el silenci semblen haver fet un pacte serè, però flametejat per dintre, i on la pau i l'oblit són elegantment pesats «en balances d'argent i cristall». Qui estimi la lírica pura, que compri, llegeixi i estrenyi familiarment damunt el cor aquest darrer volum de versos de Josep Maria López-Picó, poeta màxim de la millor Catalunya actual.

A. ESCLASANS

Compreu tots els dissabtes "La Campana de Gràcia"

Crònica femenina

El dia 20 de març de l'any passat, *La Humanitat* ens parlava de l'opinió que mereixia al diputat a Corts per Girona, el malaguanyat company Albert de Quintana, el vot femení.

Avui, respecte aquest assumpte ja en parla tothom. Sembla que el vot femení hagi destapat tots els cervells i tothom pugui opinar en aquest respecte.

L'atinada resposta que va fer Albert de Quintana al periodista, però, és quelcom que pot tenir-se en compte i no ens fa res reproduir-la, per quan ella representa una opinió autoritzada. La pregunta era la següent: *Quina influència creieu exercirà el vot de la dona catalana en els resultats electorals?*

«Desorientadora. Vivim en un país en el qual les oligarquies governants desdenyaren sistemàticament la dona com un element de ciutadania i feren objecte d'ironies fàcils les propagandes feministes. Per això crec que la major part de les dones no estan preparades per a votar i que l'improvització d'un cens femení pot ésser perillosa. Hi ha, naturalment, minories selectes, però aquestes influeixen poderosament en la vida pública sense necessitat de votar. De moment m'hauria plagut més donar a les dones el dret innegable d'ésser elegibles i reservar per a més endavant el dret a ésser electores.»

Heus ací tota la veritat.

Albert de Quintana es donava compte de la realitat que vivia, i no han passat moltes mesades d'ençà d'aleshores. Ara bé, hem dit també i ho hem repetit potser massa vegades, que aquesta

Com Napoleó

—No m'han vençut mai els homes. M'han vençut sempre els elements... conservadors.

por que s'accentua d'una manera massa clara, no hauria de revelar-se perquè això fa que les dretes reaccionin i ens perjudiquin notablement, valent-se d'aquelles organitzacions que ja sabem que existeixen i que de quan en quan s'exhibeixen d'una manera escandalosa perquè se n'enterin fins aquells que no es preocupen de la seva premsa.

Així veiem com aquella organització que com una mena de pop extén per damunt de tots els pobles de Catalunya els seus tentacles, s'ha atrevit ja a presentar-se en públic fent un Manifest per a mostrar la seva existència.

El «Manifest» vé a dir que CIVICA FEMENINA l'organització a la qual ens referim, té un pla d'actuació i vol desenvolupar unes tasques, és a dir, que respon a un programa els punts del qual volem transcriure perquè als pobles de la nostra Catalunya facin l'ull viu, i no es deixin sorprendre per la «CIVICA» vagi o no disfressada de UNIO DEMOCRATICA DE CATALUNYA, que també sabem que es completen quan no tenen prou públic que se'ls escolti.

La «CIVICA» es filial d'«Acció Catòlica de la Dona», i ambdues són el partit polític d'«Unió Democràtica», i el programa de la primera, que respon al mandat de la segona, té per objecte, segons ens diuen:

Primer.—Contribuir a la formació integral que aspira aquesta, donar a les seves associades, cuidant d'il·lustrar a les dones catòliques en tot quan es refereix als seus drets i deures de ciutadania.

Segon.—Organitzar conferències i curssets d'orientació social i política general.

Tercer.—Verificarà la inscripció i comprovació de les associades en el cens electoral per si mateixa o utilitzarà els serveis d'altres organismes especialitzats.

Quart.—Cuidarà de catalogar els fitxers en districtes i seccions electorals.

Cinquè.—Arribat el moment d'una elecció, il·lustrarà les seves associades sobre la manera d'emetre el seu vot i complir el seu deure de ciutadanes, però no descendirà a la política de partit.

Sisè.—La Comissió de «Cívica Femenina» s'ocuparà també de les delegacions d'«Acció Catòlica» i Cívica Femenina en tots els pobles i a aquest fi, cuidarà dels actes que en ells es realitzin i de tenir amb els pobles freqüent comunicació, sia per circulars, sia per la Revista d'«Acció Catòlica» *Vida Catòlica Femenina* que a l'ensem serà l'òrgan de Cívica Femenina.

Cal vigilar i vigilar molt. Hem par-

lat i hem plorat respecte a la decisió del nostre Govern i de les Corts en tot el que fa referència al vot femení.

Naturalment que és quelcom que la dona mereix, per quan en la península no hi han ciutadans de dues categories, sinó d'una sola, i la dona és en aquest cas, ciutadana de primera i per tant li corresponen els mateixos drets i deures. Però, cal que es vagi molt en compte.

Sempre cal recordar a la dona, quan aquesta vegem que és decanta massa cap a l'extremisme de la dreta, que les dretes que han governat sempre, no han reconegut mai cap dret a la dona, que el Sant Pare Pius X, blasmava del feminisme; que la dona ha conquerit quelcom respecte a la seva ciutadania sempre han estat les Esquerres aquells que li han reconegut; que no oblidem massa els Assassins del Marroc, que si governaven les dretes com volen venir a suposar que governarien de guanyar pels vots reaccionaris de la dona, tornariem a les lluites fratricides, tornariem a la guerra del Marroc, tornariem a les oligarquies, tornariem als temps passats que nosaltres no voldríem veure mai més, que per a lograr-ho, contribuïrem amb totes les nostres forces a l'implantació de la República.

* * *

No ens agrada parlar de persones que no coneixem, però volem adreçar una salutació franca i cordial a la «Senyoreta Catalunya». Volem fer-ho perquè ens ha estat molt simpàtica a través de les seves declaracions als periodistes. Potser no ha dit moltes coses, però no hi ha dubte que és intelligent. Gabriela R. Rodríguez llegeix i sap llegir, cosa no tan fàcil com sembla. Noms d'autors, així, dits a l'atzar, costen molt d'escoltir, i ella ha sabut fer-ho, perquè li són familiars.

No s'ha torbat tampoc quan ha tingut de manifestar els seus ideals i ha declarat francament que és republicana i que admira la política, la política d'Azaña, la política de Masia; també s'ha declarat partidària del vot femení per quan aquesta manifestació enlaira a la dona a la categoria de ciutadana.

Ho celebrem molt perquè estaven cansats de les «senyoretas cursis» que cada any ens tocaven a Catalunya. Nenes nyones o estúpides que tan sols sabien cultivar la seva bellesa com si l'intelligència no fós una altra manifestació de bellesa, aquella bellesa que tothom no pot tenir.

M. TERESA GIBERT

Subscriu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

INTENCIONS

CAL QUE LA REPUBLICA ARRI-
BI ALS CAMPS

A França, en 1793, el camp era francament reaccionari: Un dels enemics més formidables de la Convenció fou la Vendée. A Espanya, en 1873, el camp no era tampoc massa liberal.

En 1931, però, les coses havien canviat. Després de tants anys de monarquia—o sigui: d'arbitrarietat, de despotisme—, el camperol es sentia resuscitar. Volia viure de debò i no en una ficció tràgica. Volia respirar lliurement. I amb els seus vots donà el triomf a la República. Després ha viscut dos anys, o prop de dos anys, en un pasme dolorós. La República feia coses bones, indubtablement: però no totes, les que podia fer. I tixeu-vos bé com diem «podia» i no «calia». I ho diem perquè en dos anys no pot fer-se tot el que hom vol. Però en dos anys poden tenir-se autoritats republicanes, pot tenir-se una magistratura que no boicoteja la República, pot no establir-se diferència de classe entre els que conspiren contra el nou règim, pot saber-se castigar sense contemplacions. I pot, sobretot, fer-se arribar la República als pobles.

Perquè són molts els pobles on no ha arribat, on encara mana la gent innoble de la dictadura i de la Lliga: aquella Lliga que — després d'haver apuntalat el tron del rei lladre — ara s'ha disfressat de catalana... segurament perquè s'apropa Carnestoltes. Són molts els pobles on l'alcalde, el secretari de l'Ajuntament, el rector i algun regidor de bosc actuen com en els pitjors dies de la monarquia.

Un d'aquests pobles és Begues—on a l'Ajuntament, en lloc d'una estampa de la República, hi ha una estampa del Sagrat Cor—, altre Moià, altre Castellterçol. La llista es faria inacabable.

De totes maneres, no és tan sols en aquests pobles on es produeix l'arbitrarietat. També en pobles de més ample esperit liberal pot produir-s'hi, llastimosament, l'arbitrarietat.

Tinc al meu davant una carta que, per manca de temps, no he pogut comentar fins ara. Aquesta carta és datada a Sant Feliu de Llobregat el poble de les roses i dels amics del llibre — i la signa Florenci Figueres Güell. Florenci Figueres Güell és un

bon republicà, un bon militant d'Esquerra Republicana de Catalunya. En aquesta carta em diu Florenci Figueres Güell: «L'abaix signant té, com parcer, un tros de terra en la hisenda de Frederic Ros Sallent, anomenada «Cân Furriol», de Sant Feliu de Llobregat. L'any 1927 el propietari es negà a fer la partició dels fruits. I en 1928 i en 1929, s'hi negà igualment. Com es lògic vaig veure'm obligat a recórrer al jutjat. Sembla que en 1930 hi hagué una sentència que no em fou notificada fins al gener de l'any corrent. Sembla també que el dit any 1930 hi hagué un arranjamnt preparat pel propietari. I un any després, malgrat l'arranjament, el propietari es negava, com en anys anteriors, a fer les particions. El jutge municipal,

però, m'autoritza a collir. En 1932 el mateix jutge s'ha negat a fer-me l'autorització i jo he collit segons instruccions de la «Gaceta de Madrid» de 31 d'octubre de 1931.»

Aquest és el fet: fet lamentable, totalment arbitrari. La justícia de la República no pot emprar els mètodes odiosos de la justícia (sic) de la monarquia. Però per a que això sigui possible cal una bona escombrada en aquests magistrats, en aquestes autoritats de bosc que exerceixen un intolerable abús de poder. I l'exerceixen, naturalment, en favor del propietari cavernícola i monàrquic i contra l'obrèr republicà en el qual es vengen de l'adveniment de la República.

LLUIS CAPDEVILA

—Què en farem de les esglésies quan estigui aprovat això de les cogregacions religioses?

—Què en farem? «cines» sonors!

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

La República de 1873

(Documents històrics)

I

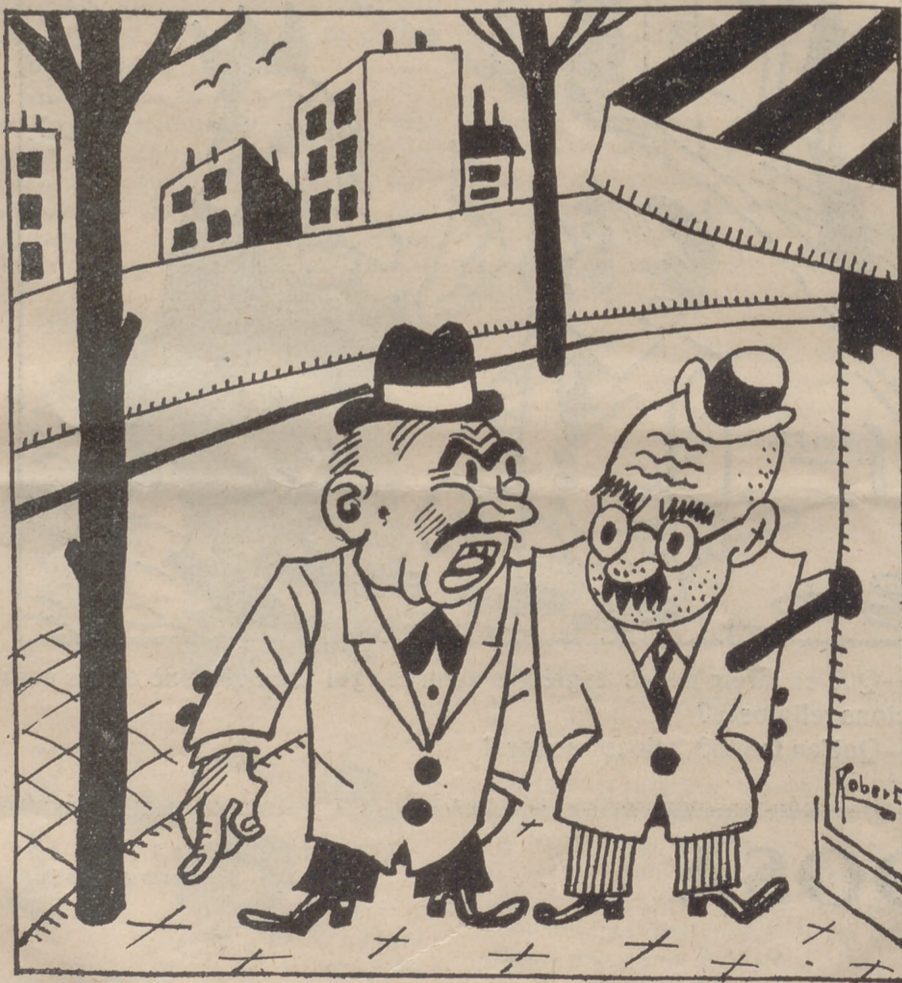
COMITÉ REPUBLICANO DEMOCRÁTICO GENERAL DE BARCELONA. — *Republicanos*: hemos sido dignos de la República, y la República se ha establecido hoy. Por primera vez en la historia, nuestra Nación tan desgarrada por las monarquías, se levanta soberana de sus destinos y se dispone a ser definitivamente libre y a vivir eternamente con honra. Las actuales Cortes, mirando bajo un trono obstinadamente sostenido por los que se empeñaban contra la lógica y el derecho en mantenerlo en pie, han comprendido al fin que sólo la República, esta forma de Gobierno tan apetecida por el pueblo, podía restablecer la libertad y restañar las heridas de la patria. Sin vaivenes dolorosos sin sangrientas sacudidas, sin violencias repugnantes, por medio de la paz y la concordia la fórmula del derecho se ha abierto paso y hoy brilla radiante en las altas esferas del poder de nadie temida, por todos adorada con febril entusiasmo. Este Comité no se dirige ya tan sólo a los antiguos re-

publicanos—la mayoría de habitantes de la ilustrada Barcelona—a todos los barceloneses habla con el mismo acento, porque desde este instante a todos los considera dignos de la altísima honra de ser dueños de su soberanía, y de contribuir con abnegación sincera al afianzamiento definitivo de la democracia republicana federal. Nuestra antigua bandera ya no es nuestra exclusivamente; nosotros no hemos sido más hasta ahora que sus fieles guardianes: hoy la clavamos con segura mano y conciencia satisfecha sobre el templo de la ley y del derecho; y dentro de este templo caben todos los españoles honrados. Barceloneses: no desconocáis la angustiosa gravedad de los actuales momentos. No estar hoy a la altura de las circunstancias, es abrir la puerta desatentadamente a la discordia, al odio y a la guerra fratricida. La República es el orden; por el orden ha venido y estamos todos interesados en que no apague este halagüeño iris de paz y de bonanza. Fraternidad es uno de los lemas de nuestro antiguo e inmaculado credo: a esta

palabra mágica deben estrecharse nuestros corazones, para salvar los principios que representan la dignidad humana y continuar siendo dignos de la República que hemos sabido merecer. — Barcelona, 12 de febrero de 1873. El Directorio: Demetrio Arabio Torres, Antonio Trulls, Jerónimo Fuillerach. Vocales: Miguel González, Julián Alcalá, Isidro Parellada, José Domingo, Ramón Pallós, Pablo Ayxelá, Antonio Augué, Francisco Villegas. Secretario: Evaristo Dey, Ivo León, Ribot.

II

HABITANTES DE LA PROVINCIA DE BARCELONA. — En los graves y solemnes momentos de prueba porque en este instante atraviesa nuestra patria, nuestros principios y las sacrosantas ideas por nosotros proclamadas y sostenidas, precisos son la calma, la tranquilidad y el criterio para que un éxito glorioso corone nuestros esfuerzos y llene las esperanzas de todos aquellos que sustentan los principios sostenidos en el programa de una República democrática federal. Fija esta Corporación de la única fuente de derecho cual es el sufragio universal, cree de su deber manifestar a aquellos que la distinguieron con su voto dispensándole con ello una honra inmerecida, que ha creído llenar sus deberes y ejercer los derechos que legalmente le corresponden, deliberando, resolviendo, aun ejecutando los acuerdos que se expresan a continuación: 1.º Aceptar el hecho la proclamación de la República realizada por la Convención Nacional y proclamarla en la provincia de Barcelona. 2.º Dirigir a la Convención Nacional y a las Diputaciones Provinciales Catalanas el siguiente telegrama: «La Diputación Provincial de Barcelona acepta la proclamación de la República llevada a cabo por la Convención Nacional y ofrece todo su apoyo para realizar la consolidación de la libertad, la muerte de la reacción y el triunfo definitivo de la constante aspiración de este pueblo, que es la República Democrática Federal». Republicanos: calma y confianza, y así el triunfo que ahora empieza a vislumbrarse se presentará con toda la lucidez y brillantez propias de la verdad indiscutible que hemos sostenido y sostenemos. Sigamos adelante con decisión y energía y en breve coronaremos un éxito glorioso los esfuerzos que porfía estamos haciendo todos los que sostenemos los principios inscritos en nuestra bandera sacrosanta. Barcelona, 12 de febrero de 1873. — Ben

—Vostè enviarà la tarja al Cap del Govern?

—De cap manera; jo quan dóno la meva tarja és quan em desafio!

Arabio
Suñer
Rafael
José
Oriol
Cerdà
Santp
Rafael
Batlle
llós,
Dach
Juan
Ming
Ferrer

OB
cias in
ción d
cho d
quica
contra
premo
revolu
ses ob
tura, p
de lo
mejora
Solem
pueblo
cionar
que la
de ser
aguar
la rea
manej
tarla.
en los
puesto
todos
solos e
por lo
y exija
me al
luchas
var nu
bemos
aquello

Arabio Torres, presidente; Francisco Suñer y Capdevila, vice-presidente; Rafael Coll y Remedios, José Layret, José M.ª Torrecassana, Camilo Puigoriol, Antonio Pareto y Angelet y Luis Cerdá, José Fontseré y Mestres, J. Santpau Berenguer, José Serrallara, Rafael Joaquín Tenina, Francisco Batlle, José Roca y Galés, Pablo Pallós, José Antonio Rabella, Joaquín Dachs, Vicente Febrer, Emilio Fochs, Juan Abella, Juan Solá, José Roig y Minguet, Gaspar Vinyets, Jacinto Ferrer, José María Alier, secretario.

III

OBREROS: Compañeros: Circunstancias imprevistas, quizá la crítica situación de la hacienda española, han hecho desaparecer la institución monárquica que regía esta nación. Nos encontramos, pues, en un momento supremo, parece que se abra un período revolucionario, en el cual si las clases obreras sabemos ponernos a la altura, podremos alcanzar algo o mucho de lo que tan necesario es para que mejoremos nuestra precaria situación. Solemne, solemnísimas es la actitud del pueblo trabajador; su instinto revolucionario le hace o le debe hacer ver que las circunstancias están preñadas de serios peligros y que su deber es de aguardar impaciente pero vigilante que la reacción siempre constante en sus manejos asome su cabeza para aplastarla. Obreros: nuestro primer deber en los actuales momentos es estar dispuestos a luchar contra la reacción con todos los que la combaten; y solos, si solos estuviésemos. Armémonos pues, por los medios que a mano tengamos y exijamos constantemente que se arme al pueblo trabajador. Dispuestos a luchas de todas maneras para conservar nuestros derechos naturales, debemos trabajar activamente para que aquellos de nuestros hermanos que por

una ley inicua empuñan las armas sujetos a una ordenanza, sean licenciados y puedan ir a sostener las aspiraciones del proletariado en sus pueblos respectivos, dueños de sí y entonces soldados conscientes del progreso. El principio federativo, la autonomía de los grupos naturales debe ser nuestro objetivo. Una vez que sólo la libertad y los derechos del hombre se afianzan a medida que la autoridad se debilita. Autonomía completa del Municipio como primer grupo natural es la primera condición para afianzar la revolución. Excesiva prudencia y firme decisión, dispuestos siempre a combatir todas las tiranías políticas y religiosas. ¡Obreros! hermanos nuestros, los que aun no estáis alojados en las sociedades, entrad en ellas; los momentos son supremos; el concurso de todos es necesario. El que falte al cumplimiento de su deber comete un delito de lesa humanidad y sus hijos y las generaciones futuras se lo tomarán en cuenta. Queremos el establecimiento de la enseñanza obligatoria en todo el grado posible; la instrucción tan necesaria para el obrero. Queremos que rijan en los talleres y fábricas las condiciones higiénicas; que la salud del pueblo así lo exige. Queremos en fin evitar en todo lo posible el triste espectáculo de ver a los niños perder su salud en medio de los trabajos impropios de su edad. Armas al pueblo trabajador! a la Autonomía! Menos horas de trabajo y más salario! Salud y emancipación social. Obreros y obreras, compañeros todos: se os invita a una gran reunión para tratar de mejoras de las condiciones de trabajo, al mismo tiempo se procurará el sostén de la libertad y se combatirá la reacción que no cesa un momento para impedir la emancipación obrera. La reunión se celebrará en la Plaza de Cataluña a las dos de la tarde de hoy jueves. Obreros no faltéis! Salud y emancipación social! Barcelona, 12 de

febrero de 1873. Por la Sociedad Obrera, J. Nuet y Vidal.

IV

MINISTERIO DE LA GOBERNACIÓN. — EL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA: Considerando que para la defensa de las instituciones y del orden público, nunca ha sido más necesario el armamento del pueblo: considerando que no sería justo ni lógico que continuasen desarmadas las fuerzas que se disolvieron o fueron disueltas por no querer reconocer la dinastía de Saboya, o por no querer reconocer prematuramente la República, que ha venido a ser la forma de gobierno de la nación española decreta: Art. 1.º Los Voluntarios de la libertad se llamarán en adelante Voluntarios de la República. Art. 2.º Subsistirán en su forma actual los Cuerpos de voluntarios que hoy existen. Art. 3.º Se organizarán inmediatamente en la forma que tuvieron los Cuerpos de voluntarios que hayan sido disueltos desde el mes de octubre de 1868. Art. 4.º Los pueblos que no hayan tenido Cuerpos de voluntarios después de la revolución de septiembre podrán organizarlos con arreglo al decreto del Gobierno provisional de 17 de noviembre de 1868, convertido en ley por las Cortes Constituyentes de 1869. Art. 5.º El Gobierno de la República irá facilitando armas para los nuevos voluntarios a medida que lo permita el estado de sus parques y se realice el crédito que al efecto conceda la Asamblea nacional. Art. 6.º Las fuerzas de voluntarios de la República dependerán directamente del Ministro de la Gobernación que dictará las disposiciones oportunas para que tengan cumplido efecto las prescripciones de este decreto. Madrid, 14 de febrero de 1873. El Presidente del Gobierno de la República, Estanislao Figueras.—El Ministro de la Gobernación, Francisco Pi y Margall.

—A veure si saps quina és l'“ave” més rastreira?
—«L'ave...nguardia», perquè passa per sota les portes.

Manuel Azaña

Aquesta setmana ha tornat a ésser una gran actualitat política la figura de don Manuel Azaña, Cap del Govern de la República espanyola, amb motiu de l'homenatge que se li ha

tributat, el gran homenatge que li han ofert les esquerres democràtiques de la República, acte al qual, que consistí en un sopar, hi assistiren més de tres mil comensals, en representació de les esquerres de tota la República sense distincions de cap mena, a més d'un nombrós públic.

En aquest acte s'hi pronunciaren dos discursos que foren dues revelacions. Just i eloqüent el discurs del ministre d'Obres Públiques, Indaleci Prieto, qui féu el veritable elogi de Manuel Azaña, l'home imprescindible per al Govern de la República espanyola. Fort i punyent fou, però, el que pronuncià l'homenatjat, el qual vingué a afermar una vegada més la

seva posició en el Govern, ço que vol dir que tenim Govern Azaña per molt temps, i força que duri per bé de tots i pel manteniment de la República minada d'enemics i de traïdors per totes bandes, però que, gràcies a la serenitat i a la mà de ferro d'aquest home extraordinari que es diu Manuel Azaña, podem dir que la República està assegurada per damunt de tot per tal com darrera del Govern Azaña hi ha el poble conscient en peu, que no es deixaria prendre la República per res del món.

Manuel Azaña, ho tornem a repetir, és l'home de ferro que necessita un país com el nostre. Ell no ha estat en cap concepte un mal governant, ans al contrari: tot el mal, tot el veritable mal que es pugui tirar en cara al govern actual, és que la República ha estat massa tolerant en tot.

S'ha confiat massa en la bona fe de les persones. Però per això, per ésser massa tolerant, massa de bona fe, no ens hem pas de deixar perdre la República per lliurar-la a mans de qualsevol falsari que se la vendria per trenta tres diners.

El darrer discurs de Manuel Azaña, pronunciat el dimarts d'aquesta setmana al Frontó de Madrid, ha estat una bona lliçó per als seus enemics polítics que a la vegada són els enemics de la República. Manuel Azaña digué en el seu discurs que el Govern actual de la República espanyola no havia governat encara, sinó que actualment només està assajant per a realitzar la seva veritable obra de govern, que és la que va a començar per a governar.

Creiem que aquestes paraules només podien sortir de boca d'un home com Azaña, aquest home de ferro que és el veritable salvador de la República espanyola i el que l'ha de saber portar fins allà on sigui necessari per al seu manteniment.

Rebi, doncs, el nostre merescut homenatge.

J. M. PROUS I VILA.

Els bocamolls

Hi ha gent que té pressa, molta pressa. Els catalans hem fet el taul durant dos segles i ara hi ha catalans que tenen pressa. La Lliga es queixava al Parlament de Catalunya perquè s'havia atrassat dos dies la presentació dels pressupostos. No recordava els trenta anys perduts fent d'enganya pagesos per aquests pobles de Déu o del Diable. Ara, però, tenia pressa.

Una cosa similar passa amb els ra-

dicals. S'han passat trenta anys festejant la República. La veritat és, però, que com el fadrí murri, no s'hi volien pas casar. Un cop arribada la República han palesat, també, tenir molta pressa; aquella mena de pressa de l'«Emilianu» en apoderar-se del Govern Civil; aquesta mena de pressa en voler el poder que tan ridículament exterioritzen Lerroux i els seus.

Els homes de tanta pressa, però, els veiem convertits en obstruccionistes sistemàtics perquè — oh paradoxa! — les coses no vagin de pressa.

L'apetència els fa perdre el seny i els veiem convertits en bocamolls. Mai no saben què diuen.

De Lerroux a Gil Robles passant per Maura i la Lliga, hi trobareu totes les teranyines polsinoses del règim passat. Ja sabeu que el règim passat no tenia pas pressa; no resolía mai res. Conservador de la ignorància del poble, restava estàtic i dormit en la benaventurança d'anar a cavall. Avui que no van a cavall tenen pressa.

Els catòlics que durant segles i segles han tingut el món encallat, ofegant l'intel·lecte perquè la raó els destorba, ara també tenen pressa: Tot just la Constitució republicana acabava de nèixer que ja demanen la revisió.

Cada dia, tota aquesta caterva infecta crida, gesticula i s'escandalitza. No tenen pas raó i quan un home parla i no té raó no és res més que un bocamoll.

El que ahir feren — semblava — amb el cap, avui ho desfan amb la cua. Recordeu les campanyes demagògiques de Lerroux vint-i-cinc anys enrera i compareu-les amb l'actuació d'avui. Lerroux és un cas de barra incomprendible, d'una barra que se'n va a l'infinit i torna; no s'acaba mai.

I és que Lerroux no és més que un xerraire; un bocamoll.

Ja veureu els bocamolls quina polsina tornaran a moure durant la discussió de la llei de Congregacions religioses. Els que encenien la foguera pels herètics, així que ce'ls vol reglamentar — cal subratllar-ho, re-reglamentar — ja se senten vexats i perseguits. Si perseguint-los i tot, no tindrien raó de queixar-se; si al capdavall la República — perseguint-los — no faria res més que el que han fet ells durant segles i segles. Però, són bocamolls i han de cridar. No els valdrà pas gaire la cridòria. La República, pas a pas, serenament, farà el seu camí. La cridòria dels bocamolls no tindrà altre resultat que decantar la República més a l'Esquerra que ja fa temps que hauria d'ésser-hi.

Els bocamolls acabaran malament. Jo tinc la plena confiança en que la República un dia o altre s'adonarà d'aquest bocamoll estúpid del bisbe Irurita i el veurem en conducció ordinària, per carretera, en mig de la guàrdia civil. Bé tarda prou.

Es ridícul que uns quants senyors s'entretinguin a parlar d'una mena de «tinglado» muntat espai amunt, amb Déu assegut en una poltrona, des d'on va contemplant com se belluguen els mortals! Pobre Déu! Poc li canviaria la feina. I aquests senyors parlen de Déu com si fós l'adroguer de la cantonada i cada dia prenguessin el café junts.

Són una caterva de bocamolls i als bocamolls, el millor que es pot fer és tapar-los la boca.

SALVADOR PERARNAU

Parlem-ne, Calderón!

Calderón va dir, fa quasi tres segles, que la vida és un somni. I aquesta frase, presa per una sentència, ha anat rodolant pel món.

Doncs bé; jo, que no sóc cap filòsof, goso discutir la frase popular a l'immortal autor de *La vida es sueño*; lilliput, goso alçar la meua testa insignificant al costat de la gegantina ombra que l'obra del pensador castellà reflexa a la història, i sense petulància però amb fermesa, li dic: «Parlem-ne!»

I anem a parlar-ne.

La vida és un somni, considerada d'una manera: objectivament; considerada subjectivament també («pot ésser-ho»). Aquest «pot ésser-ho» ja vol dir, doncs, que també «pot no ésser-ho». I algunes vegades no ho és. D'altres, però..., la sentència calderoniana té tota la força que li ha donat el «plàcet» d'algunes generacions.

Acostumo demostrar les meves asseveracions amb dades. I en el cas present vull que siguin fresques i ben a l'abast de tothom.

Heus-les ací: Lerroux; Macià.

No sabia pas el gran poeta clàssic que les conxorxes nacionals havien d'engendrar algun jorn el «caudillo» Lerroux. Si ho hagués sabut, però, no hauria pas rectificat la frase, ans l'hauria enfortida amb la seva dialèctica fàcil.

En efecte: Lerroux és la plasmació vivent de què la vida és un somni. El dia que la dalla implacable segueix aqueixa espiga raquítica que no han deixat desenrotllar les ambicions i les concupiscències amb què tot temps ha estat regada, no tan sols no hi perdrà res Espanya, sinó que hi guanyarà molt en desaparèixer la mata que nodreix tot un estol d'espigues a les quals ha encomanat el seu raquitisme i malura naturals. Hi guanyarà Espanya, que sense el lastre del lerrouxisme podrà desenvolupar-se més airosament. I Lerroux no deixarà cap estel, cap legat per a la Pàtria, puix que mercadejant-la tot-hora haurà contribuït a empobrir-la; ni tan sols no deixarà un nom de «Presidente del Consejo de Ministros» en una futura enciclopèdia Espasa...

Per a Lerroux, doncs, la vida haurà estat un somni.

Ací té raó el creador de «Pedro Crespo». Però...

Però el nostre cabdill, Macià, és un exemple vivent de descrèdit de la frase que intentem desvirtuar «a mitges». Qui serà capaç d'afirmar, amb tota noblesa, que la vida haurà estat un somni per a ell? Quan la Da-

lladora, aferrissadament, implacable i cruel, passi l'esmolada fulla de la seva eina pel coll de l'ufanosa espiga maçianenca — data en la possibilitat de la qual no voldríem ni pensar, però que és atàvicament indefugible — Macià, el colòs de la Catalunya contemporània, haurà viscut una vida pletòrica d'il·lusions, d'emocions, de realitats; Macià deixarà un estel brillant del seu pas pel camí de la Vida; Macià deixarà els fonaments sòlids on, els que el segueixin en la seva idolatria a la Pàtria, han de bastir-hi una Catalunya gran, lliure, «rica i plena»; Macià deixarà el nom de primer President de la segona Generalitat de Catalunya i un testament riquíssim: la Llibertat de la Pàtria Catalana. I aquest legat, creu, llegidor, que no es pot acoblar dormint; cap tasca no pot hom realitzar-la en un somni permanent. ¿Com, doncs, podria haver-ne fet una de tan gegantina com ho és la Restauració d'un Poble?

Per a Macià, doncs, la vida no haurà estat un somni.

Calderón va equivocar-se. Diguem a corre-cuita, a favor del famós dramaturg espanyol, que no sabia que dos-cents anys després d'escrita *La vida es sueño* les democràcies universals havien d'infantar una figura de tant de relleu com el nostre Primer Patrici.

Crec haver assolit, a bastament, el provar la inconsistència de la més popular de les frases d'un dels més populars clàssics castellans: Pedro Calderón de la Barca.

F. SERRA I MONT

Lliga i sempre Lliga

La Lliga Catalana rejoyeneix a la ex-Regionalista. Quan menys ells s'ho pensen. Dones a la darrera Assemblea tota la magnitud d'un empelt de Voronoff. Hi ha qui assegura que el simi sacrificat prové de la Dreta Liberal Republicana.

No és més que un engany que aviat passarà, és l'acció psicològica tan coneguda dels metges psiquiatres que determinen una millora fugicera en el malalt en canviar de nom al remei. El fet és que ara criden i avaloten amb les mateixes energies que en els moments que no tenien representant en els ministeris de la monarquia.

De totes maneres cal agrair-los la sinceritat i franquesa que demostren avui. Es una confessió de part: la Lliga Regionalista no serveix de res sota la República, és un nom que només és per ús i abús de reis, per això cal canviar de cèdula.

—I que n'és d'ensopida «La Publicitat»!

—Sí, noia, per aquest camí aviat tornarà a sortir en castellà...

Cal preveure, però, que la incapacitat i incompetència serà la mateixa. Per més que tinguessin la veu més vibrant en la darrera sessió municipal, en Pellicena digué les mateixes «camatxades» que abans i en Bausili les mateixes «bausilades».

La gent que enfonsà el crèdit municipals; que permeté tots els tràfics dels vics per a no pagar; lloca i pollet ensems de totes les empreses que contractaven amb l'Ajuntament, no pot variar en canviar de cognom. Com tampoc variaran el record, trist record, de trenta anys («o la vida d'un jugador») d'actuació perniciososa per a la llibertat de Catalunya. Pensen potser que oblidarem els catalans les seves múltiples i variades desercions? Els persegueix la seva mala acció en temps de l'Assemblea de Parlamentaris. Per dos ministres es vengueren l'autonomia. I l'any 1919 l'Estatut a canvi de formar com a sometentistes pels carrers de Barcelona. I l'any 1923 ajudant en Primo de Rivera que els enganyà com uns infants, pensant que eren ells els qui l'enganyaven. I l'any 1930 en pretendre enfortir la monarquia i creure que l'home de confiança de Catalunya havia d'ésser l'Alba (tex de *La Veu*).

Els manca talent, els manca saber i els manca bona voluntat. Dels seus errors en pateix la ciutat de Barcelona, dels seus errors en pateix tot Catalunya. Partit d'ineptes estarrufats de pretensions perquè els negocis de casa seva els hi van bé. Partit deslleial amb la pàtria i amb la ciutat, no faran més via amb el rètol nou de la botigueta. No és qüestió de pintura, és qüestió d'intel·ligència i de patriotisme, dues virtuts que no les trobaran en cap taller de decorador. No es pinten a fora, surten dels endintres.

JORI.

les aportacions de l'infant, sense sacrificis ni esforços econòmics per part de ningú... Una guardiola vol dir també la vostra tranquil·litat de consciència i l'esdevenidor dels vostres fillets. Vol dir, en definitiva, el deure complert.

Sol·liciteu una guardiola a la **Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya**, que us serà lliurada immediatament.

Oficines centrals

Palau de la Generalitat

ENTRADA: CARRER DEL BISBE

Sucursals:

BADALONA: Carrer de Francesc Layret; 149.—IGUALADA: Carrer del Born, 2.
 VILANOVA I GELTRÚ: Rambla de Francesc Macià, 1.—Girona: Plaça de l'Oli, 1.
 MASNOU: Carrer de Prat de la Riba (Casa de la Vila)

Operacions que realitza la Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya

Estalvi a la vista — Estalvi a termini — Comptes d'estalvi — Comptes de contribuents

...de la **Caixa d'estalvi de la Generalitat de Catalunya** ha d'ésser la joia dels vostres fills. Acostumeu-los en la infantesa a l'estalvi quotidià. Treballèu per ells i per vosaltres mateixos.

L'infant s'habitua insensiblement a l'estalvi. Vol omplir de seguida la seva guardiola per a dur-la a la Caixa, on li compten el contingut i l'habonen a la seva llibreta. De gran pot ésser el seu ajut per seguir estudis o per a muntar un negoci. Si és una nena pot ésser el seu dot. Sempre i en tots dos casos, haurà servit per estimular primer l'infant, després l'adolescent en la pràctica de l'estalvi plena d'avantatges espirituals i materials.

La guardiola metàl·lica de la **Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya** serà el cofrefort on els vostres fills guardaran el tresor de amor a l'estalvi i en conseqüència de llur futura austeritat per a guiarlos en la vida. Adquiriu aquesta caixa de cabals portable, que ha d'ésser l'objecte més bonic i més útil de la cambra de la mainada. Representa l'amor, la previsió i l'espiritualitat dels vostres infants.

No ho oblideu: una guardiola vol dir una llibreta d'Estalvi que s'anirà nodrint, sense adonar-vos en, amb

Els
 LES
 ME
 Qua
 quitza
 ten, pr
 pen de
 tat de
 sits i l
 zen l'
 bertar
 tes ve
 xen d
 brien
 cions
 El
 progr
 perquè
 que no
 llurs p
 bretot
 règim
 els pr
 nucios
 riència
 nyame
 vertir
 I cr
 cara c
 quets
 descon
 Des
 l'exèr
 la ma
 etc., i
 propia
 tivitats
 munic
 per al
 hi hag
 ciar.
 L'es
 ha d'é
 lista.
 ment
 ministr
 nicipis
 econòm
 lliure
 pis est
 designa
 risdicci
 güents
 i prod
 cial, m
 ció, se
 ció, all
 Muni
 ment i
 maran
 Muni
 la Con
 natge c
 cament
 nació.
 La p
 la C. N
 racion
 cada S
 pels C
 Fàbrica
 següent

Els problemes socials

LES FALLES DEL SINDICALISME NACIONAL

Quan alguna de les revoltes anarquistes que de tant en tant esclaten, proporciona a tots els que s'ocupen de la qüestió social, l'oportunitat de fiscalitzar els actes, els propòsits i les doctrines, dels que preconitzen l'implantació del comunisme llibertari, hom llegeix i sent a dir, mantes vegades, que els llibertaris careixen de tot programa, i que no sabrien amb què substituir les institucions que pretenen enderrocar.

El comunisme llibertari, però, té programa, o millor dit, programes; perquè com en totes les tendències que no són dogmàtiques, hi ha entre llurs partidaris criteris divergents. Sobretot, després de la consolidació del règim comunista a la U. R. S. S., els programes han devingut més minuciosos i precisos; car, de l'experiència comunista, n'han tret ensenyaments tots els que aspiren a subvertir el règim capitalista.

I creiem oportú exposar aquí, encara que molt sintèticament, un d'aquests programes, que molta gent desconeix.

Destrucció de l'Estat: disolvent l'exèrcit, la policia, la guàrdia civil, la magistratura, el cos de presons, etc., i destrucció del capitalisme: expropiant, per a lliurar-ho a la col·lectivitat, fàbriques, tallers, vies de comunicació, etc. L'or serà reservat per al comerç exterior, suposant que hi hagin països que vulguin comerciar.

L'estructuració de la nova societat ha d'ésser de tipus netament federalista. Cada localitat serà absolutament autònoma. L'organització administrativa anirà a càrrec dels Municipis, i dels Sindicats l'ordenació econòmica. Tots els càrrecs seran de lliure elecció i gratuïts. Els Municipis estaran constituïts per Consells, designats pels habitants de cada jurisdicció, i els seran confiats els següents serveis: distribució de gèneres i productes, higiene i assistència social, mitjans de comunicació, educació, seguretat, estadística de la població, allotjaments i obres públiques. Els Municipis estaran federats regionalment i les Federacions Regionals formaran la Confederació Regional de Municipis. Tant les Federacions com la Confederació, no seran cap engranatge centralista ni directiu, sinó únicament, òrgans de regulació i coordinació.

La producció estarà controlada per la C. N. T. Els Comitès de les Federacions Locals, en representació de cada Sindicat de Indústria, auxiliats pels Comitès de taller i Consells de Fàbrica. Els Sindicats abarcaran els següents rams: Alimentació, vestit,

construcció, arts gràfiques, ensenyament, sanitat, comunicacions, metallúrgia, camperols, força motriu i altres. Cada Sindicat es dividirà en diverses seccions i aquestes en cèl·lules. Per exemple, el Sindicat del Vestit, es dividirà en tres seccions: indústria tèxtil, pell i confecció, que tindran respectivament per cèl·lules les fàbriques de teixits, curtidories, sàtories i sabateries.

Aquest pla tindrà més o menys probabilitats d'èxit, segons les circumstàncies que mitjancesin en el moment d'intentar la seva realització.

I un dels factors més importants per al reeiximent d'una societat basada en la lliure intel·ligència entre productors, és, segons el nostre criteri, la prèvia capacitació de la classe obrera per a administrar-se ella mateixa, car és massa aventurat confiar exclusivament en l'esperit espontani d'organització de les masses.

Un dels motius principals que obstaculitzaren la implantació del socialisme a Rússia en els primers anys de la hègira bolxevista, quan s'hagué de reconèixer la petita propietat agrària i el comerç privat interior, ho fou sens dubte la manca de preparació del proletariat rus. Com també obeí al mateix motiu el fracàs de la incautació de fàbriques pels sindicalistes italians a l'any 1920.

Els obrers hauran d'extraure de llurs mateixos rengles els homes que administraran la societat de l'esdevenidor, i per a formar-los han de crear-se ja des d'ara centres econòmics propis, on puguin adquirir-se els coneixements necessaris. El sindicalisme de la Confederació ha negligit sempre aquest aspecte tan essencial; el nostre sindicalisme ha viscut sempre en un estat de bel·licositat, que ha fet molt precària la seva existència. Per a realitzar una labor constructiva com cal, és necessària una intensa actuació durant varis anys, que sota la República hi ha possibilitat de portar a cap si hom es resigna a desenvolupar-se dins de la llei.

Els Sindicats haurien de tendir a aplegar en un sol organisme tots els individus que treballen en una mateixa empresa, i haurien d'adoptar com a reivindicacions transitòries, la coodirecció o control dels establiments comercials, industrials i de transports, conquestes que permetrien al proletariat posar-se al corrent dels alts negocis.

Les cooperatives són un mitjà eficaç per entrenar els obrers a dirigir els assumptes propis, desenrotllant llurs facultats intel·lectuals i familiaritzant-los al col·lectivisme. El sistema cooperativista ha estat adoptat per gairebé totes les organitzacions obreres del món. A Dinamarca, Bèlgica, França, Alemanya, Àustria, Anglaterra, Txecoslovàquia, Estats Units i Rússia, ha assolit, encara que baix diversos as-

pectes, gran increment i abarçant la producció, el consum, la distribució, el comerç i el crèdit.

S'ha dit que el cooperativisme produïa efectes nocius, car desenrotlla l'egoisme de l'obrer, transformant aquest en burgès. Però això és fàcilment solventable.

La cooperació augmenta el benestar material i moral de l'obrer. Permet sostraure's del jou del burgès i exclou els beneficis d'aquest. Els operaris en peu d'igualtat exploten el capital col·lectiu i treballen sota la direcció dels quefes que ells mateixos escullen i poden també somoure. Entrena els obrers a la gestió financiera i a l'encertada explotació de l'utilatge. I finalment, els cooperativistes no tenen perquè convertir-se en burgesos. L'explotació pot efectuar-se sense repartir dividends. Es paguen els salaris corrents i les ganàncies es destinen a les obres socials que hom acordi, a fomentar la creació d'altres cooperatives, per exemple.

La supremàcia de la F.A.I., sembla que no tardarà en ésser anoverada, i que, gent de més seny assumirà la direcció de la C. N. T. Si són bandejades les violències i es dedica una atenció preferent a l'elevació del nivell cultural i de la capacitat administrativa del proletariat, en resum: si es procura subsanar totes les falles de què ha patit fins ara el sindicalisme, no solament podrà ésser superada la crisi actual de la Confederació, sinó que en temps no llunyà adquirirà una puixança mai no assolida. Més si, pel contrari, persisteix l'actual orientació, no tardarà aquella a morir.

EUGENI PONS

Follia 1933

Com va començar... i com acabarà

- Pots deixar-me cent pessetes?
 —M'és impossible!
 —Deixa-me'n vint-i-cinc, doncs...
 —No puc!
 —Bé, almenys dóna'm una cigarreta...
 —Si no fumo!
 —Vols dir-me quina hora és?

REPICS

Sanjurjo

Sanjurjo, aquell general que a Sevilla oferia vi als soldats perquè es revoltessin contra la República—«piensa el ladrón...»—encara és al Dueso.

Que per molts anys!
 Doncs què es creien?

No hi ha dret

Ens diuen que, per indicacions del senyor Vidal i Guardiola, aspirant a cacic pel districte d'Igualada, l'ex-governador Moles perdonà unes sancions de cinc-centes pessetes,—que devia haver imposat a contracor, perquè trigà molt, a pesar de la corresponent denúncia de l'alcalde—imposades a uns monàrquics de Torra de Claramunt que el passat deu d'agost llançaren crits contra la República i agrediren l'agutzil del poble.

Si això és cert, ens dol que el senyor Moles ja no sigui governador, perquè li diríem que la República no necessita governadors com ell, que, a indicacions de la gent de la Lliga, perdona els monàrquics facciosos.

Humorisme

L'altre dia un vapor anglés, en anconar a Canàries, tocà la Marxa ex-reial creient-se que tocava l'himne nacional.

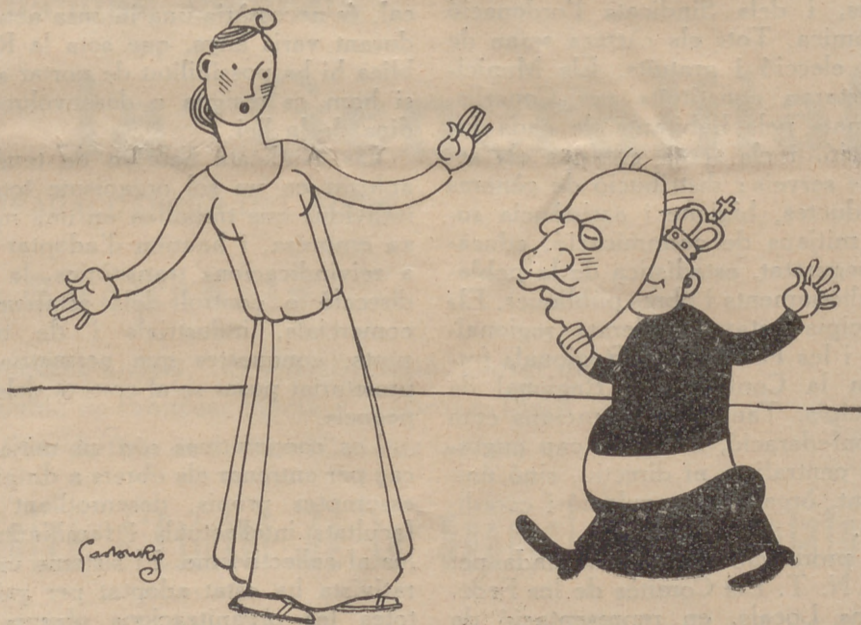
Aquests anglesos són uns bromistes!

Un Ajuntament digne d'elogi

A Bilbao hi havia, en una plaça, un monument dedicat al Sagrat Cor de Jesús. Ara l'Ajuntament ha acordat enderrocar-lo.

Es una obra civilitzadora. Els monuments han d'estar dedicats als savis, als artistes, als grans homes.

Però no als sants. Per tant, els monu-

L'home de la por

Lerroux:— «Ca no me conoses?»

Catalunya:— Prou i massa!

ments que la superstició i el fanatisme dediquen al sants, si no són una obra d'art, s'han d'enderrocar.

El lloc més indicat

Ja deuen saber que la Lliga—que ara ha canviat de nom, tal vegada perquè s'apropa Carnestoltes — celebrà una assemblea a Olympia.

El lloc no està gens mal escollit: les assemblees de la Lliga no poden celebrar-se sinó en un circ.

Els «amics» de la República

El dia onze de febrer és declarat festa nacional des de l'adveniment de la República.

Però per a la Cambra Mercantil es veu que no hi ha festa nacional que hi valgui... si és instituïda per la República, i ordenà que el comerç no havia de tancar.

Segurament el dijous sant als senyors de la Cambra Mercantil ja els deu semblar més bé que el comerç tanqui.

Es una manera com una altra d'atacar la República.

Ja comencem

Llegim que un senyor Màrius Gifreda ha estat nomenat secretari polític del nou governador senyor Claudi Ametlla.

El nom del senyor Màrius Gifreda ens és desconegut en política. Això, però, no tindria res d'estrany: la República ens ha descobert tants de valors nous!

Resulta, però, que el senyor Màrius Gifreda és el propietari de *El Be Negre*—periòdic que s'ha distingit pels seus atacs als homes d'Esquerra—i no té altra personalitat que la de propietari de *El Be Negre*.

Si que ha estat un bon debut el del senyor Claudi Ametlla!

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulanti de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estircnina, ni fòsfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

Màrius Gifreda, propietari d'“El Be Negre”, ha estat nomenat secretari particular del Governador Civil. (Nota dels diaris)

Els pistolers de la redacció:—Ansia manela! Quina vinya! Visca la República! Si ara no treiem el ventre de pena, ni mai!...